

POEMATA GRÆCA

GABRIELIS DE MARCHIS

EPISCOPI TIBERIOPOLITANI.

NEAPOLI
EX TYPOGRAPHIA TRANI
1856.

NOTA. Le seguenti Odi, benchè a quel torno, non sono però Odi Saffiche, nè lavorate col metro de' versi Saffici; ma piuttosto sono Inni Ritmici, simili a quelli, che usa la Chiesa nel Breviario Romano.

Εἰς τὰ γενέθλια τοῦ Χριστοῦ

Ἄχρονος ἄρχων, συναϊδὸς τε,
Πατρὶ τῷ ἀνάρχῳ, καὶ πνεύματι Λόγος
Ἐκ παρθένου κόρης ὄντως ἐσαρκώθη,
ὦ φιλανθρωπία!

Ἄστρον εἰρήνης φαίνεται ἐν αἰέρι
Πάντας καλέων, φέρειν τὴν λατρίαν
Κράτορι Δείῳ, καὶ δορυφορῆσαι
πάντων βασιλέα.

Ἐρχεται μάγος, στέμματα προρρύψας,
Ἦρανος ὑψίφων, λήθεται τοῦ θρόνου,
Σφίγ, σκῆπτρα, πλοῦτον, γούνασι θῆκε
οὐρανόυ βρέφους.

Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνια

Ἡ κτίσις ἀγάλλου, ἀδέτωσάν τε ἔθνη,
ὅτι ὁ μεδέων, καὶ δεσπότης ὄλων,
ἔρχεται προφρόνως, ρείθροις Ἰορδάνου
πταΐσμα καθαίρων.

Ἄλουργίδα σῶτερ, κόρης ἐξ αἱμάτων
ἐνδύων σαρκώσει, γυμνὰς ἐπιβαίνεις
ποταμοῦ εἰς ρεῦμα· ἵνα ἐπενδύσης
γύμνωσιν βροτείαν.

Υἱὸς πατρὸς ἀναρχε, πρὸς Υἱὸν προφήτου
εὐτελοῦς ἀπέρχη, βάπτισμα αἰτίζων,
ἵνα Θεοῦ γόγους χάριτι, καὶ θέσσει,
ἡμᾶς ἀπεργάσης.

Εἰς τὴν ἁγίαν σύλληψιν τῆς Θεοτόκου

Εὐφρενέσθω πάντος, ἀγαλλέσθω γαῖα,
Ὁ βροτὸς χαρεῖται, ἁμαρτολὸς τε ἄμα,
Ἄγνα γὰρ προπέμπει, τὴν χαρὰν τοῦ κόσμου
Θεογεννήτριαν.

Οὐρανῶν πολῖται καὶ μέδοντες χερσαῖοι,
Τὴν κόσμου σάτηραν σέβονται προθύμως,
Τὴν συλληφθεῖσαν, ἀχράντῳ τρόπῳ,
Καὶ ἀμιάντῳ.

Ἡ στεῖρα τίχτει, καὶ θαυμάζει φύσις·
Κάτοικοι τοῦ ἄδου ἐγγεοὶ ἰστάσι,
Καθορῶντες Ἐκέρην, ἄνευ ἁμαρτίας,
Γίγγεσθαι ἐν κόσμῳ.

Εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον Μυρέων

Ἀρχιεράρχα τοῦ Χριστοῦ οἰκτιρμών,
τρισμακάρο ὅσιε Νικόλαε θεῖε
πρόεδρε Μυρέων, φρούρησόν τε σκέπε,
πάντας ἐλέαιρε.

Ἀντίπαλον ὄντως κακῆς αἵρέσεως,
ἀτρεπτόν τε στήλην, πίστεως ἐνθεῖου,
ὁμολογητὴν τε στερεὸν ὡς πέτραν
γεραίρομέν σε.

Τῶν ἐν κινδύνοις βοηθὸς προστάτης,
δέχου δεήσεις τῶν οἰκετῶν σου πάτερ,
τὴν βαρεῖαν μου νόσον, χαλεπὸν τε σπασμόν,
λύσον ταχέως.

Εἰς τὸν ἅγιον Φραγκίσκον Παύλης

Θαῦμα θαυμάτων Παύλης ὁ προστάτης,
καὶ θαυματουργίας ἄβυσσος βαθεῖα,
αἶγλη Καλαβρίας, μοναχῶν τε ὅλων.
κλέος ὠραῖον.

Ταπεινοφροσύνης, καὶ πτωχείας ὅλης
θησαυρὸν πλουτέων · βιοτῆς ἀχράντου
ἔσοπτρον μέγα · ἴδουσάν σε ἔθνη,
θαμβήθησάν τε.

Τῶν τυφλῶν ταῖς ὄψεις ἠνοιξας ταχέως,
τῶν κοφῶν τὰ ὦτα ἐθεράπευσας ὅλως,
λαλεῖν τε ἐποίησας, χαλεπῆς μου νόσου
ῥύσαι μ' οἰκτιμων.

Εἰς τὸν ἅγιον Ἀλφωνσὸν Λιγόριον

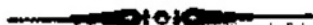
Ἦμος Ἀλφωνσὸς τὸν λαὸν κινεῖται,
καὶ τὰς καρδίας παγκάλως ὀτρύνει,
ἵνα παρρησίαν Θεοτόκῳ Πύθῃ,
ὦ Σαῦμα μέγα!

Εἰκὼν παρθένου αἰγλήν ἀμφιβάλλει
καὶ βολίζει φάος στόματι λαλοῦντος
ἐυσεβοῦς προέδρου, καὶ Σηγόρου,
Ἄνασσα πόλου.

Δοκιμάζων οὕτως ἀληθεῖα εἶναι,
ἃ ζέοντι στήθει ἔχεεν ὁ Θεῖος,
καὶ στενάζει δῆμος, καὶ δάκρυα γλυκέα
χέει ἀφ' ὀφθαλμῶν.

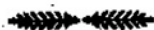

Εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον τὸν ἐν Μύροις

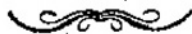

Ἀρχιεράρχα Θεοῦ, Μυρέων κλέος ἐγκλυτοῦ ὄντως,
Φρούρησον πάντα δεινῶν λευτερέων.
Ἄτρομος ἐπλεο στήλη, πίστιν ἐπ' ὁμῶν ἐνέγκας,
Αἰρέσεως Ἀρείου καρτερός ἀντίπαλος.
Τίς μερόπων φύτλη, χέρσου τίς ἀδυσβάτου αἴης
Γωνία οὐ Σαμβεῖ ἄσπετος σῶν τεράτων;

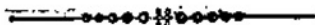
Εἰς τὴν ἀνάληψιν τοῦ Σωτήρος

Ἐκ γῆς γὰρ αἰώνιος αἶρεται ἄκρον Ὀλύμπου,
ἄχετο λαμφοφόρος ἀγλαόν ἐς-ἀέρα.
Ἄχετο μὴ Σηήσεων ἔτι ἄλλο γε, πάντοτε ζάων,
ἔδρας πατρῆς πάντως ἀπολαύει.

Εἰς ἔπαινον Βομβίνου ἐπισκόπου Κασσάνης

Ἄρχιερέ Μιχαήλ, ποιμήν λαμπρότατε Κώσης,
ἱστορίας κανόνων αἰγλή λαμπροφύρε!

Ἦγέσσω καλλωπίσας ἱερῶν, ἐνσοφε, δῶμα,
ἔδρας μαρμαρέης ἔκλεο ἐργολάβας.

Παιδευτήριον ἐκ καρδίας ἀγαπῶν παρά πάντας,
ἠγάγες ἐκ Μορμάννου εἰς Μουράνοιον πόλιν.

Εἰς ἔπαινον Ἀλουσίου Λατέρτζα τοποτηρητοῦ

Αὔσονίης, Λούσιε, φήκης πρόμος ἔσσεαι ἄλλος,
ρήμασι μὲν χαρίτων ὄντως λαμπεταῶν.

Εὐσεβίης δὲ πλέος ἑλλαμφαις ποτε, ἄρτι τε λάμπεις,
ἔκλεο μιμητῆς Κλήμακος ἱερωτάτου.

Ἔσσεται οὖν πολὺ μείζων σεῦ ἀρετῇ γε ἐπαινων,
χάρματι σοῖο λόγους δέξατο Κασσάπολις.

Εἰς ἔπαινον Ἀντωνίου Ν.

Ἐξοχε ἀρετῶν, γόνε μουσῶν, ἐντροφε αἴγλη,
ιερολόγων μύστης, ὄμμα φραδμοσύνης.

Σείο ἐπὶ στόμα μελισσῶν λάσια ἔθνη
τεύξατο ἰδμοσύνας, ἔγσαφε, ἠδὺ μέλι.

Θέλγεις εὐλαλέων πάντας, Ἀντώνιε, ὥσπερ
ἔλκων πευδομένους ῥήμασιν εὐφραδῆς.

Εἰς ἔπαινον Ν. Ν.

Ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων, Μιχαήλ, σοφίην ἀγαπάων,
καὶ διὰ τοῦτ' ἐγένου πληθόμενος σοφίης.

Τῆς σοφίας οὖν ἄστρον δ' ἀγλαὸν ἐμμενε ζήτει,
εἰς ἕνα εἰσοράων ἀστέρα εὐσαφίης.

Ἄδελφός ἀδελφῶ, ἐπιτάφιον.

Τίς λίθος οὐκ ἐδάκρυσε σέθεν θνήσκοντος, ἀδελφέ;

Τίς φίλος, ὅς τῆς σῆς λήσεται ἀγλαΐης;

Εἰ κατέχει σορός Ἀβράμιον σοφὸν ἤδε θανόντα·

Ἄνδρα γε μνημοσύνης ἀξίον ἀθανάτου.

ὦ σκότος οὐνόμα σκόψε με, καὶ φαρμάσσατο πλεῖστα·

Ἄλλα καὶ ἰατρὴν φάρμακον ἐπλετό μοι.

Ἐν τῷ ἐπανόδῳ

Στυγνῆς ἐκ χάρας πάλιν ἴεμαι πατρίδα γαῖαν.

Χαίρετε ἔβουνοι, Οὐγγρῶν χαίρε πόλις.

Εἰς ἔπαινον Μιχαὴλ κανονικοῦ Θεολόγου

Θεολόγον Μιχαὴλ σοφὸν μοῦσα μοι ἔνεπε ἄκρον,
ὅστις δ' εὐλαλέει ρήματα ἱερά νόμου.

Ἄρετάων γόνον, εὐσεβείης κλέος, ἀμβροτον ὄντα,
ὄμμα δικαιοσύνης, φᾶος τε ἱεροσύνης.

Ἄλλα τί τὸν χρόνον ἔτριβον φάμενος αἶνον ἀγέρος
ἀξίου ἀμοφόρου τῆς τε μήτρας Προέδρου;

IN NATIVITATE JESU CHRISTI.

Ode I.

VERSIO LATINA.

Tempore carens, Princeps, ac Coaeternum
Sine principio Patri, et Spiritui Verbum
De Virgine puella, revera incarnatum est;
Oh mirus erga homines amor!

Astrum pacis apparet in aere
Omnes advocans, cultum offerre
Regi Divino, et circumstipare
Regem universi.

Advenit Magus, Coronas projiciens,
Princeps superbus, Throni obliviscitur,
Seipsum, scepra, opes gubus reponit
Coelestis Pueri.

IN SANCTAM THEOPHANIAM.

Ode 2.

Creatura exulta, canant Gentes,
Quoniam Rex, et Dominator omnium
Advenit prompte, ad Jordani rivos
Delicta expurgans.

Purpuram Salvator, de Virginis sanguine
In Incarnatione induens, nudus ingrederis
In fluminis fluenta: Ut induas
Mortalem nuditatem.

Filius sine principio Patris, ad Prophetæ filium
Humiliter adstas, Baptismum rogaturus,
Ut Dei filios, adoptione, et gratia
Nosmet efficias.

IN SANCTAM CONCEPTIONEM DEIPARÆ

Ode 5.

Gaudet mare, Tellus exultat,
Mortalis lætatur, simulque peccator,
Anna enim præmittit, gaudium mundi
Dei Genitricem.

Cœlorum Cives, et Reges terræ,
Mundi Salvatricem devote venerantur,
Quæ concepta fuit, intemerato modo
Atque immaculato.

Sterilis parit, naturaque miratur,
Inferni habitatores, attoniti perstant
Conspicientes puellam, sine peccato,
Concipi in mundo.

IN SANCTUM NICOLAUM MYRENSEM.

Ode 4.

Pontifex Christi, misericors
Beatissime Sancte, Nicolae Divine
Præsul Myrensiùm; custodi, nosque visita
Omniumque miserere.

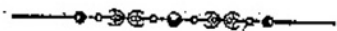
Vere hostem perniciosæ hæreseos,
Intrepidamque Columnam Fidei Divinæ,
Atque Confessorum strenum
Te celebramus.

Periculantium adjutor, Protector,
Suscipe preces tuorum servorum, Pater,
Meum gravem morbum, acerbumque spasmus
Solve celeriter.

IN SANCTUM FRANCISCUM DE PAULA.

Ode 5.

Mirabilium miraculum, Paulæ Protector
Ac mirificentiæ, abyssus profunda,
Decus Calabriae, Monachorum omnium
Speciosa gloria.

Humilitatis, ac paupertatis integræ
Thesauro dives; vitæ intemeratæ
Speculum grande; viderunt Te gentes
Et admiratæ sunt.

Cæcorum oculos aperuisti statim,
Surdorum aures sanasti integre,
Mutos loqui fecisti; ab acerbo mei morbo
Erue misericors.

IN LAUDEM S. ALPHONSI DE LIGORIO EPISCOPI

Ode 6.

Tunc cum Alfonsus populum commovet,
Omniumque corda perbelle excitat,
Ut fiduciam in Deipara reponat,
Oh grande miraculum!

Imago Virginis splendorem circum induit,
Vibratque lucem ore loquentis
Præsulis pii, atque Deo loqui
Regina Cæli.

Probans ita vera esse, quæ fervido pectore
Eructabat Divus, ingemitque plebs
Et dulces lacrymas
Fundit abunde.

IN SANCTUM NICOLAUM.

EPIGRAMMA

VERSIO.

Pontifex Dei, Myrensiū Decus vere immortale
Custodi omnes, a malis liberans.
Intrepida Columna fuisti, fidem super humeros gestans
Hæreseos Arii, fortis acerque hostis.
Quale hominum genus, quis terræ inaccessus
Angulus non stupet ineffabile prodigiorum tuorum?

IN ASCENSIONEM DOMINI.

E Tellure Rex cœlestis elevatur ad summum Olympum
Abiit splendifere in splendidum aera.
Abiit non amplius moriens, at semper vivens,
Sede Paterna integre fruiturus.

FRATER FRATRI EPITAPHIUM.

Quænam petra non luxit, Te moriente, Frater?
Quis lapis, qui tuæ gloriæ oblivisci possit?
Etsi Abraham continet tumulus morti subjectum,
Attamen ille dignus immortalis vitæ existit.

IN LAUDEM ILLUSTRISSIMI M. BOMBINI

EPISCOPI CASSANENSIIUM.

Pontifex Michael, Præsul illustrissime Cosæ
Historiæ Canonum decus splendiferum.
Tu renovasti come ornans, o sapiens, Sacram Domum,
Chathedræ marmoreæ operis auctor fuisti.
Seminarium ex corde amans, præter omnes,
Ex Mormanno adduxisti ad Muranopolin.

IN LAUDEM ALOYSII LATERZA

PROVICARII CASSANI.

Ausoniæ facundiæ Aloysi Princeps es alter
Charitum verbis vere splendescens.
Pietatis decus splendidisti olim, adhucque splendes,
Climaci Sacratissimi imitator fuisti.
Erit ergo longe major laudibus virtus tua,
Gaudio tuos Sermones exceptit Cosæ Civitas.

IN LAUDEM N. SCHOLASTICI.

A teneris unguiculis Michael Sapientiam dilexisti,
Et ideo plenus Sapientiæ factus es.
Sapientiæ ergo lucide stellæ esse quærere,
In unicum Sapientiæ astrum inspiciens.

IN LAUDEM ANTONII CANONICI N. N.

Excellentium virtutum soboles, Musarum alumne decus,
Theologorum mystes, oculus eloquentiæ.
Tuum super os apum frequentia agmina
Effecerunt, sapiens, cum artificio dulce mel.
Trahis bene loquens omnes, Antonii, instar
Mulces auditores verbis eloquentiæ.

IN LAUDEM MICHAELIS ARCHID. SERVIDIO.

Theologum Michael Sapiensem Musa dic mihi summum
Quique bene loquitur verba Sacra Legis.
Virtutum filium, Pietatis decus immortale,
Oculum justitiæ, et lumen Sacerdotii.
Sed quid tempus tero laudans virum
Dignum Pallio, et Mitra Episcopali?

